

Η ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΚΕΦΑΛΛΗΝΩΝ

ΗΜΕΡΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΣ
ΣΑΒΒΑΤΟΝ ΚΑΙ ΤΕΤΑΡΤΗΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Γ. ΜΟΛΦΕΤΑΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
ΦΡ. ΔΕΚΑ ΕΤΗΣΙΩΣ

ΣΤΗ ΓΙΟΡΤΗ ΤΟΥ

Ἡ ἀνοιξη τὴ φέρνει τὴν ἔμορφη γιορτὴ.
Ἡ ἀνοιξη γιορτάζει τὸν Ἐλευθερωτὴ
κι' ὁ οὐρανὸς ἀνοίγει γιὰ νὰ δεχθῇ εὐχὰς
ἀπὸ λευτερωμένους ἑλληνικὰς ψυχὰς.

Εὐχὰς γιὰ τὸ καμάρι πῶβγῆκε τιμημένα,
στὸ χέρι τὸν κρατῶντας ἀκούραστο σπαθὶ
κι' ἀνάστησε μ' ἐκεῖνο ἀδέλφια πεθαμένα
καὶ κόσμους ποῦ σκοτάδι τοὺς σκέπαζε βαθύ.

Δαλοῦνε γύρω, γύρω, τῆς Ἀνοιξης πουλιὰ:
νὰ ζήσης Κωνσταντίνε χρυσὲ μας Βασιλεῖ
νὰ ζήσης παλληκάρι ποῦ κάθε σου ματιὰ,
ζωὴ σ' ἐμᾶς σκορπάει καὶ στὸν ἐχθρὸ φωτιὰ.

Ὡ σὺ ἑλληνικὴ μου ἀνδρεία κι' ἀρετὴ,
ἄς γίνῃ τ' ὄνομά σου ἡ πρώτη μας γιορτὴ
σ' αὐτὸ νὰ προσκυνοῦμε μεγάλοι καὶ μικροὶ
σ' αὐτὸ ποῦ τὸ βλογοῦνε
στὰ μνήματα ποῦ ζοῦνε
ἀθάνατοι νεκροί.

Εὐπνᾶτε γονατίστε μπροστὰ στὸ Βασιλεῖ Σας,
ὦ σεῖς λευτερωμένοι χρυσοὶ μας ἀδελφοί!
Αἰώνιο ἄς γίνῃ σεπτὸ προσκύνημά σας
ἡ πολυδοξασμένη τοῦ Ἑθνους κορυφή.

Λατρεία τοῦ λαοῦ σου μεγάλε Βασιλεῖ,
π' ἀνάστασες χαρίζεις
καὶ πίσω μᾶς γυρίζεις
στὰ χρόνια τὰ παλὰ,
σὲ βλέπω στολισμένο μὲ στέμμα λαμπρὸ
καὶ σὰν κυττῶ τὸ φῶς του νὰ νοιώσω δὲν μπορῶ
ἐὰν τὸ στέμμα δίνει λάμψη σ' ἐσὲ χρυσῇ
ἢ ἂν τὴ λάμψη πῶχει τὴ χάρισες ἐσὺ.

Νὰ ζήσης Κωνσταντίνε ἀντὶ τοῦ φωτινί,
καμάρι τῆς ἑλλάδος, τοῦ Τόρκοι περσινί.
Στὸ βλέμμα σου διαβάξω καὶ ἔστω θωρῶ
λυμένο κάθε ποδὸ τοῦ ἔθνους ἱερῶ.
Καθ' ὅσον τὴν ὑψηλὴν σου μὴ δαίμνη Βασιλεῖ,
πῶς σὺ θὰ ξαναδώσης στὰ παρμένα μιλιά!

‘Ο Γράννης κι’ ὁ Μαροῦς μιλοῦνε κι’ ἀπορεῖς.

Γ.— Τί θά μοῦ πῆς ;

Μ.— Τί νά σοῦ πῶ ποῦ μ’ ὄλην τὴν εἰρήνην
φοβῶμαι πῶς περσότερο τὸ προῖμα θὰ χοντρούνη
καὶ θέλωντας μὴ θέλωντας θὰ παίξουμε τὰ σμπάρα
μ’ αὐτὴν τὴ στρίγγλα πῶβρηκες καὶ μῶκαμες κουμπάρα.

Μ’ αὐτὰ ποῦ κάνει σήμερα σ’ ἐμᾶς ἡ Βουλγαρία,
τώρα πιστεύω τὸ σκασμὸ καὶ τὴ στενοχωρία
πολλῶν συζύγων ἀτυχῶν ποῦ σ’ ὥρας ἐπαράτους
ἐλέγχονται βουλγαρικῶς ἀπὸ τὴν πεθερὰ τους !

Μωρ’ τί φοραδοπεθερὰ πῶκάμαμ’ οἱ καϋμένοι,
ποῦ νὰν τὴ γδῶ στὸν Ἅγιο μ’ ἐφτὰ σκοινιὰ δεμένη !
Τὸν κόρυζά της ἡ ζουρλὴ γυρεύει μὲ τὴ βία
πῶρχεται καὶ φορτώνεται κι’ ἐμᾶς καὶ τὴ Σερβία.

Στὴ μύτη μας ἔχει χωθεῖ,
ἀλλ’ ἂν μᾶς ξαναφορτωθῇ
δὲν θὰ τὴν συμπαθῇσω·
κι’ ἂν εἶν’ ἡ πεθερὰ ζουρλὴ
θὰν τζὴ τὸ πιάσω τὸ μαλλὶ
καὶ θὰν τζὴ τὸ μαθῇσω.

Ἡ κακομοῖρα ἡ Τουρκιὰ
μὲ τὸ Σεφκέτ ἀντάμα,
ἔφας τὴν κατρακαχὰ
κι’ ἡσύχασ’ ἐν τῷ ἄμα,
μὰ τοῦτ’ ἡ ἀφιλότιμη τί διάολο γυρεύει
ποῦ ἐπιμένει νὰ σφαῇ μ’ ὅσους συμπεθερεύει ;

Ἡ κακομοῖρα ἡ Τουρκιὰ, ποτὲ δὲν ἦταν’ ἔτσι·
τέτοιες φυγούρες ἄτιμες δὲν τσ’ ἔκαμε ποτὲ τση,
κι’ εὐχαριστήθηκα πολὺ πῶκάμαμε εἰρήνην
γιατὶ τὴ συμπεθερὰ μας τὴ μάχεται κι’ ἐκείνη
καὶ μέινε παραβέβαιος πῶς δὲν θ’ ἀργήσ’ ἡ μέρα
ποῦ θὰν τὴν ξεμαλλιάσουμε μαζὺ τὴ συμπεθερὰ.

Γ.— Μ’ αὐτὰ π’ ἀκούω, βρε Μαροῦ, σκάω χωρὶς νὰ θέλω.

Μ.— Τί ἀκουσες ;

Γ.— Τὰ ὀίχνουνε πολλοὶ στὸ Βενιζέλο
καὶ λένε πῶς δὲν ἔπρεπε νὰ κάμῃ συνοικέσιον
μ’ αὐτὸ τὸ γένος τ’ ἄγριον καὶ πονηρὸν κι’ ἀπαίσιον
κι’ ἐγὼ τοὺς λέω μ’παίνωντας σὰ σφῆνα μέσ’ τὴ μέση,
παιδιὰ μὴν ἀγοριεύετε
κι’ ἐκεῖνος ποῦ παντρεύεται
δὲν ξέρει ποῦ θὰ πέσῃ !

‘Ο γάμος εἶναι τυχερὸς ὅπως καὶ τὰ λαχεῖα·

βλέπεις τὴ νύφη μιὰ χαρὰ
καὶ ζάχαρι τὴν πεθερὰ
καὶ λες πῶς μεγαλείτση δὲ θάψης εὐτυχία·
συμβαίνει ὅμως, βρε Μαροῦ, μετὰ κανένα μῆνα
ν’ ἀργήσ’ ἡ νύφη τὰ γλυκὰ κι’ ἡ πεθερὰ τὴ γκρίνα,
καὶ σῶρχονται δαμόνια
σὰ λόγου χάρι τώρα
νὰ βλαστημᾶς αἰώνια
τὴ παντρειάς τὴν ὥρα.

Πολὺ ἀδίκως ὁ λαὸς μὲ τὸ Λευτέρη τάχει
ἀφοῦ ’ν’ ὁ γάμος τυχερὸς
κι’ ὁ κακομοῖρης ὁ γαμπρὸς
δὲν ξέρει μέσ’ τὸ σπῆτι του τί λόττο θὰν τοῦ λάχη.

Τί φταῖν’ οἱ ξένοι δάκτυλοι καὶ ἡ διπλωματίας,,
ἂν ἐκ τοῦ γάμου ἀτυχῇς
κι’ ἡ δεσποινὶς ποῦ συμμαχεῖς
σοῦ κάνει ἀπιστίες !

Μὴν ἀδικεῖται, βρε παιδιὰ, καθόλου τὸ Λευτέρη
ἂν ἔτυχ’ ἐπεισόδια ὁ γάμος του νὰ φέρῃ
γιατὶ στοὺς χρόνους μας αὐτοὺς τοὺς πεπολιτισμένους,
δυσάρεστα συμβαίνουνε πολλὰ στοὺς παντρεμένους.

Ἄλλὰ καὶ σὺ μωρὲ Μαροῦ, μὴν κάθεσαι οὐδ’ ἄλλους,
ἀντιπολιτευόμενους τὸ γίγα, παπαγάλους
νὰ φλυαρῇς κυττάζοντας αὐτὰ τὰ γεγονότα
χωρὶς νὰ συλλογίζεσαι τὰ τρόπαια τὰ πρώτα
ποῦ δὲν θὰ τᾶβλεπες ποτὲ στὸ κράτος, χασομέρη,
ἂν δὲν ὑπῆρχε πρὸ παντὸς τὸ θάρρος τοῦ Λευτέρη.

Ἄν ἔξαφνα μπερδεύτηκε
ὁ λυτρωτὴς τοῦ κράτους
ἔνεκα πῶπαντρεύτηκε
τοὺς ἐπικαταράτους,
μόνος του νᾶσαι βέβαιος πῶς θὰν τὰ ξεμπερδέψῃ
χωρὶς ἀπὸ κανέναν βοήθεια νὰ γυρέψῃ.
Πεποίθησι νᾶχης, Μαροῦ, μεγάλη στὸ μεσοσία
καὶ μὴ σ’ ἀκούσω νὰ μοῦ πῆς καμμιάν ἀνοησία.

Μ.— Τί νά σοῦ πῶ πῶσάσπισα καὶ δὲν ἰβλέπω’ μπρὸς μου
ποῖος ἐστὶν ὁ φίλος μου καὶ ποῖος ὁ ἐχθρὸς μου
καὶ φοβισμένος βρίσκομαι σ’ ἓνα σημεῖο, Γιάννη,
ποῦ ὅλα μου τὰ τρόπαια θαρρῶ πῶς εἶναι πλάνη.

Γ.— Μὰ ἡ Ἀγγλία, ξόανο, μᾶς εἶπε...

Μ.— Κολοκύθια !
Διᾶλεπαρ’ τὸν κανέναν ποῦ μᾶς μιλεῖ ἀλήθεια.

Λόγια μᾶς λέν’ ἓνα σωρὸ
ἀλλὰ κανένα δὲν μπορῶ
συμπέρασμα νὰ βγάλω.
Λες ἓνα σχέδιο ἐσὺ κι’ οἱ πρέσβεις λένε ἄλλο !

Ἄλλα ὁ Γκέσωφ ἔλεγε κι’ ἄλλοιὼς μιλεῖ ὁ Δάνεφ
καὶ τέλος πάντων μὴν ἀργῇς
γιατὶ μπατάλια καινούργης
εἶν’ ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ.

Ἄλλοιὼς τὰ λένε στὸ χωριό, κι’ ἄλλοιὼς στὴν πολιτεία
κι’ ἂν τὴν Τουρκιὰ τὴ σπάσαμε
μᾶς λένε πῶς ἐχάσαμε
ἐν τῇ διπλωματίᾳ

κι’ ἄλλοιὼς μιλοῦν οἱ πρεσβεύται κι’ ἄλλοιὼς μιλεῖ ὁ Γρεῦ,
καὶ τέλος πάντων τὸ βουτσὶ δὲν ξέρω ποῦθε ῥέει !

Τὰ σάσπισα σ’ ἓνα βαθμὸ καὶ σ’ ἓναν τέτοιο τρόπο,
ποῦ δὲν εἰξέρω τῆς ὀργῆς πῶς νὰν τῆς δώσω τόπο.
Δὲν ξέρω τὴν κατάστασιν καὶ τὴν ἰσχύον γυναικί.
Κι’ οἱ πρέσβεις καὶ οἱ πρεσβεῖς λένε πῶς παραιτοῦνται

καὶ βοίσκομαι σὰν παλαβὸς.
Κι’ αὐτὴν παρατήρησι καὶ ὁ Ζεφρὸς
ἀπὸ τὰ πρῶτα ἀπορῶν τοῦ τόπου καὶ τῶν ἰσχυρῶν
ἐτότες πᾶς... βλαστήματα !

ΟΙ ΔΕΚΑ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΑΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ

1 ΛΙΒΑΔΑΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
2 ΠΥΛΑΡΙΝΟΣ ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ
3 ΤΥΠ. ΔΟΤΟΡΑΤΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
4 ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ ΙΩΣΗΦ
5 ΖΕΡΒΟΣ ΗΛΙΑΣ

6 ΔΟΜΕΝΕΓΙΝΗΣ ΝΑΘΑΝΑΗΛ
7 ΤΥΠ. ΙΑΚΩΒΑΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
8 ΚΑΡΟΥΣΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ
9 ΠΑΗΣΗΣ ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ
10 ΔΟΜΕΝΕΓΙΝΗΣ ΦΡΑΓΚ.

21 ΜΑΪΟΥ 1864

Ἀγορεύων ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἑνώσεως τῆς Ἑπτανήσου μετὰ τῆς Ἑλλάδος ὁ πολὺς Γλάδστον ἐν τῇ Ἀγγλικῇ Κοινοβουλίᾳ κατὰ τὴν 28 Μαρτίου 1864 εἶπε καὶ ταῦτα: «Ὁ βίος ἐνὸς λαοῦ δὲν ἀποτελεῖται μόνον ἐξ ὀλικῶν συμφερόντων. Ὑπάρχει τι ἀνώτερον ἐν τῇ νῇ καὶ τῇ καρδίᾳ, ἐν ταῖς παραδόσεσι τοῦ ἀνθρώπου.»

Ἀλλὰ τί εἶναι τὸ «ἀνώτερον» τοῦτο;

Εἶναι ὁ κατὰ συνθήκην δημιουργούμενος πολιτικὸς καὶ ἀστικὸς βίος, ὁ ἀποτελῶν τὸν σημερινὸν πολιτισμὸν, καθ' ὃν ὑπὸ τὸ πρόσχημα ἀπειριόριστου πολιτικῆς ἐλευθερίας ἀσκεῖται ἡ εἰδεχθεστέρα καὶ σκληροτέρα τῶν τυραννιδῶν, ἡ πλουτοκρατικὴ τυραννία;

Εἶναι ἡ διάστροφος τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς τάσις τοῦ ἀναμένειν ἐξ ἀκατανόητων καὶ ἀδιωράτων δυνάμεων τὴν ζωὴν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν;

Ἄρα γε εἶναι ἡ γελοία προσπάθεια τοῦ διατηρεῖν σώας καὶ ἀκεραίας ὄλας τὰς μυριάς τοῦ παρελθόντος καὶ ἀναγορεύειν ταύτας ὡς ἄξονα καὶ ῥυθμιστὴν τοῦ βίου, τὴν διαιώνισιν δ' αὐτῶν ὡς σκοπὸν του;

Ἡ μήπως εἶναι τὸ φιλάρεσκον καὶ χαιρέκακον αἶσθημα τῆς ἀσκήσεως ὑπεροχῆς ἐπὶ τῶν ἄλλων καὶ ὁ χυδαῖος ἀγὼν πρὸς συγκράτησιν τῆς ὑπεροχῆς ταύτης;

Ἄλλ' εἶναι τέλος ἡ ἐπινόησις ἀποκλειστικῆς ἐπιστήμης καὶ τέχνης, προοριζομένων νὰ δικαιολογῶσι δι' αὐθεντικῶν ἀποφάσεων λογικῆς καὶ δαριδόδους τὰς παρεκτροπὰς τοῦ φρονήματος καὶ τοῦ αἰσθήματος ἡμῶν;

Τίποτε ἐξ ὧν τούτων θεβαίως δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἡγησῇ ὁ φιλόσοφος πολιτικὸς διὰ τῶν λόγων του ἐκείνων, διότι τῇ ἀληθείᾳ οὐδὲν ἐξ αὐτῶν, περὶ τὰ ὅποια τόσος γίνεται λόγος, ἀποτελεῖ ἢ δύναται νὰ ἀποτελῇ τὸ ἐν τοῖς ἀνθρώποις «ἀνώτερον».

Ἀλλὰ τί εἶναι λοιπὸν;

Τὸ ἐν τοῖς ἀνθρώποις «ἀνώτερον» εἶναι ἡ Ὁρμὴ πρὸς τὴν Ἑλευθερίαν.

Ἡ συντριψὶς ὧν τῶν δεσμῶν. Ἡ ἀνατροπὴ ὧν τῶν προσκομιμάτων. Ἡ ὑπερπήδησις ὧν τῶν φραγμῶν. Ἡ ἐξαφάνισις ὧν τῶν ἐμποδίων, ἵνα δυνηθῇ ὁ ἄνθρωπος καταβάλλων καὶ τὴν ἰδίαν ἀπέλειαν νὰ πραγματοποιῇ ὅλους τοὺς εὐγενεῖς πόθους του καὶ νὰ ἀνυψωθῇ ἐκεῖ, ὅπου τὸν ὠθεῖ ὁ αἰώνιος Νόμος τῆς Προόδου, τοῦτο εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐξαίρει τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν καθιστᾷ τὸ ὄντως ὑπέροχον πλάσμα τῆς Δημιουργίας.

Ἀλλ' ἐὰν ἡ κατάντησις τῆς Ἑλευθερίας εἶναι τὸ ἀπώτατον τέμα τῆς ἐξελίξεως τῆς ὅλης ἀνθρωπότητος, τὸ αἰώνιον καὶ μοναδικὸν μέσον, διὰ τοῦ ὁποῖου ἐπιτελεῖται ἡ φυσιολογικὴ λειτουργία αὕτη, εἶναι ἡ Ἐπανάστασις. Ἐπανάστασις, διὰ τῆς βαθμιαίας γνώσεως τῆς ἀληθείας

ἀς ἔλκουσα τὸν ἄνθρωπον ἐκ τοῦ κτηνώδους καὶ εὐτελοῦς καὶ ἀνυψώσα αὐτὸν εἰς τὸ μέγα καὶ ὕψηλόν, τὴν Ἑλευθερίαν.

Ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο κρίνοντες τοὺς λόγους τοῦ Φιλελευτέρου Ἀγγλου πολιτικοῦ, τοὺς ἐμπνευσθέντας ἐκ τοῦ ἀγῶνος τῶν Ἑπτανησίων πρὸς ἀποτίναξιν τοῦ ξενικοῦ ζυγοῦ καὶ ἐπιτυχίαν τῆς Ἑθνικῆς Ἑλευθερίας, εὐρίσκομεν αὐτοὺς πληρέστατα δεδικαιολογημένους καὶ μετὰ θαύτητος φιλοσοφικῆς διεξηγούντας τὸν ἀγῶνα τῶν Ἑπτανησίων, διότι ὄντως ὁ ἀγὼν τῶν Ἑπτανησίων ἐπὶ τῆς θάσεως ἐκείνης ἐστηρίζετο.

Καὶ ἐὰν ὁ ἀγὼν οὗτος φαίνεται ἡμῖν τοιοῦτος, διότι ἐνθυμούμεθα τὰ μαρτύρια, τὰς θυσίας, τὰς ἐξορίας, τὰς δημεύσεις, τὰς καταπιέσεις, τὰς βραδιουργίας, τὰς καταχθονιότητας, τὰς σκευωρίας, τὰς δολιότητες, τὰς σκληρότητας, τὰς κρουρήσεις καὶ τὰς ἀδίκους θανατικὰς ἐκτελέσεις, ποῦ μετεχειρίσθη ἡ Προστασία ἵνα πνίξῃ τὸ κίνημα καὶ τὴν καρτερίαν ἀφ' ἑτέρου, τὴν ὑπομονὴν, τὴν αὐταπάρνησιν, τὴν ἐπιμονὴν καὶ ἀφοσίωσιν, τὴν ἐπίγνωσιν καὶ αὐτοπεποιθῆσιν, μεθ' ὧν ὑπέστησαν τὸν ἀγῶνα οἱ Ἑπτανῆσοι. Ρίζοσπασται, πολλὸν περισσότερον θὰ κατανοήσωμεν τὴν ἐσωτέραν ἐκείνην φιλοσοφικὴν βάσιν τοῦ ἀγῶνος τούτου ὅταν ἀκούσωμεν τὰς κατωτέρω ὀλίγας λέξεις, δι' ὧν ὁ Ἡλίας Ζερβὸς, ὁ ἐκ τῶν κορυφαίων τοῦ Ρίζοσπαστικοῦ Κόμματος καὶ ὁ περισσότερον ὅλων ἴσως παθὼν, ὁ Ζερβός, «εὐστάθεια καὶ ἀφοσίωσις πρὸς τὴν θυσίαν», ὡς αὐτὸς ἑαυτὸν ἀποκαλεῖ, μᾶς περιγράφει τὸ πρόγραμμα τοῦ Ἑπτανησίου Ρίζοσπαστικοῦ Κόμματος, τὸ ὁποῖον ἐγεννήθη καὶ ἐμεγαλύνθη ἐν Κεφαλληνίᾳ διὰ θυσίων αἱματηρῶν καὶ μαρτυριῶν δυσπεριγράπτων.

«Τὸ Ρίζοσπαστικόν», λέγει, «ἀπεναντίας Κόμμα, χαρακτῆρος πολιτικῆς Ἐπαναστατικοῦ, ἀποκροῶν πᾶσαν μεταρρύθμισιν..... καὶ ἐπισήμως ἀνακηρύξαν τὴν ἀποχὴν του ἀπὸ οἰανδήποτε δημοσίαν θέσιν, ἀπαιτοῦσε τὴν ἄμεσον παῦσιν τῆς Προστασίας καὶ τὴν ἑνωσιν τῆς Ἑπτανήσου μετὰ τῆς Ἑλευθέρας Ἑλλάδος.....»

Ἀγοντες σήμερον τὴν 49ην ἐπέτειον, ἀφ' ἧς τῇ 21 Μαΐου 1864 ἐπραγματώθη τὸ πρόγραμμα τοῦτο, στρέφομεν πλήρεις εὐγνωμοσύνης καὶ θαυμασμοῦ τὸ βλέμμα πρὸς τὰς ἄνω ἡγιασμένας μορφὰς τῶν ἐμπνευσμένων καὶ πεφωτισμένων μαρτύρων τοῦ εὐγενοῦς ἀγῶνος τῆς Ἐπανάστασεως καὶ τῆς Ἑλευθερίας καὶ ἀντλοῦντες ἐξ αὐτῶν αἰώνια διδάγματα ὃς φιλοφροσύνης καὶ ἀφοσιώσεως δυνάμεθα νὰ σχηματίσωμεν τὴν βάσιμον ἐλπίδα, ὅτι ὁ ἀγὼν τοῦ Ρίζοσπαστικοῦ Κόμματος ἐπὶ τῇ 21 Μαΐου 1864 ἔλα τὰ ἐκείνην ἡμέραν, ὅταν καὶ τὰ σημερινά, ἀνίστασθαι οὐ μόνον τῆς Ἑθνικῆς Ἑλευθερίας, ἀλλὰ καὶ τῆς πνευματικῆς καὶ ἡθικῆς ἐξελίξεως τῆς Ἑλλάδος, τῆς ὁποίας ἡ ἐπιτεύξις δὲν ἦτο πόθος ἑένος πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ Κόμματος ἐκείνου.

Κ. ΔΕΣΤΟΥΝΗΣ

ΕΥΧΗ

Ἄφ' τῆς Ἡπείρου τὰ βουνὰ
πῶνκε βαρεῖα φουσμανᾶ
ἢ πεύκη κι' ἢ ἐλάτη,
ἢ κείθε π' ἀκούσθη μιὰν αὐγὴν
βροντοφώνη μὲ προσταγὴ
ἀπὸ τὸ Στρατηλάτη.

Π' ἀντήχησαν ἢ ῥεματιῆς
καὶ κάθε βουνοράχη,
ὅταν ἀκούσθῃ ἢ φωνὴ
τὴν Ἡπείρου νὰ συγκλονῇ.
«Ἐμπρὸς παιδιὰ στὴ μάχη!»

Κι' οἱ κόσμοι ἐθαυμάσανε
εὐζώνους Τουρκομάχους,
εἰς τὴ φωνὴ τοῦ Ἐκδικητῆ,
νὰ ῥίχνονται σὰν ἀετοὶ
στοῦ Μπιζανιοῦ τοὺς βράχους

Ἀπὸ Φλωρίνα, Κορυτσᾶ,
Πρεμέτη, Τεπελένι
ποῦ μὲ τὸ ξίφος του πετῶν
ὁ Βασίλεὺς τῶν ἀετῶν
κάθε ντροπὴ ξεπλένει.

Μέχρι τοῦ Νέστου τὰ νερὰ
π' ἀπλωσ' ἢ Νίκη τὰ φτερά,
στῆς Γευγελῆς τοὺς λόγγους,
ποῦ τὰ πουλιὰ καθὼς πετοῦν
τὸ Ἀντρωτὴ τους χαιρετοῦν
μὲ γλυκυτάτους φθόγγους.

Ἀπ' ὅλ' αὐτὰ τὰ χῶματα
κι' ἀπ' ὅλ' αὐτὰ τὰ μέρη,
κάμπους, βουνὰ, χῶρες, χωριὰ
ποῦ πέρα, πέρα Λευτεριὰ
στοὺς σκλάβους ἔχει φέρει
ἀντρεωμένο χέρι,
Ἕνας Λαὸς εὐγνωμονῶν
τὸν Ἐλευθερωτὴ του,
θερμὴ εὐχὴ στὸν οὐρανὸν
στέρνει γὰρ τὴ γιορτὴ του.

ΧΩΡΙΑΤΗΣ

Η ΕΙΡΗΝΗ

Τοῦ Βαλκανοτουρκικοῦ
δράματος πολεμικοῦ,
ἔληξεν ἢ πρώτη πράξι,
ποῦ μ' αἱμάτων ποταμῶν
καὶ πολλοὺς περισπασμοὺς
ἔχει τόσους συνταράξει.

Φάνηκε γὰρ μὲ σιγμὴ
τῆς Εἰρήνης τὸ κορμὶ
μὲ τὴν πτώσιν τῆς αὐλαίας,
τὸ περὶ καμαρωτὰ
καὶ γλυκὰ νὰ χαιρετᾶ
μ' ὑποκλίσεις εὐρωπαϊάς.

Σὰν ἐβγήκε στὴ σκηνή,
εἶπαν: «θὰν παντοτεινὴ,
ἢ θὰ ξαναφύγῃ πάλι
γὰρ ν' ἀρχίσουνε ξανά
νέα δράματα δεινὰ
μ' ἀγριότητ' ἐνδὲς μεγάλης;

Τρέχω καὶ τὴν σταματῶ
πὲς Εἰρήνην τὴν ῥωτῶ
εἰ νομίζεις πῶς θὰ τρέξῃ;
Καὶ γὰρ ἢ ἀφελὴς
καὶ μοῦ λέει: «τῆς τρελλῆς
τὰ μάλ' ἀποδοῦν θὰ ξεμπλέξῃ»

CHEF

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

Θεοὺς εὐχαριστίας ἐκφράζω
πρὸς ἅπαντας τοὺς ἀγαθὸν ποιεῖ
μεριμνῶντας τοῦ πένθους μου ἐπὶ
τῷ θανάτῳ τῆς προσφύλας μου κό
ρης Ἀγγελικῆς.

Σπυρ. Ραζῆς Λάσκαρης

Ο ΜΑΡΜΑΡΩΜΕΝΟΣ ΒΑΣΙΛΗΑΣ

Ἡ λαϊκὴ παράδοσι τοῦ δύσκολα λαθεύει,
ὁ βασιλεὺς τοῦ Γένους μας, εἶπε, πῶς δὲν σκοτώθη
μόνον σὰν εἶδε μάταια πῶς τοὺς ἐχθροὺς παλεύει,
ἀπὸ τὸ μαῦρο του καὶ μὲ εὐθὺς ἐμαρμαρώθη.

Καὶ μέσα στὴν Ἀγιά Σοφιά κλεισμένος περιμένει
νὰ φύγῃ ἢ μαύρη σκοτεινιά, κι' αὐγὴ νὰ ξημερώσῃ
ἡμέρα νῆρθη ποδοτῆ, κι' ὥρα εὐλογημένη
ποῦ τῶρι σὲν ἢ μοῖρα του γιὰ νὰ ξεμαρμαρώσῃ...

Νὰ καβαλλήσῃ τ' αἶτι του, μὲ λύσσα νὰ χτυπήσῃ
τὸ βάρβαρο κατακτητὴ, καὶ νὰ τὸν διώξῃ πέρα
ἐκεῖ στὴν Κόκκινη μελιδά... τ' ἀστέρ' του νὰ σβύσῃ...
νὰ ἰδοῦν ῥαγιαῖδες τὴ γλυκειὰ τῆς λευτεριᾶς ἡμέρα.

Στὴν ἀγωνία τῆς σκλαβιάς, χρυσὸ του παραμῦθι
ἦταν αὐτὸ καὶ γλύκαινε πικρὸ καὶ μαῦρο θοῖνο
λαοῦ ποῦ δοῦλος ἔζησε, μὲ πόνο π' ἐκοιμήθη,
ποῦ καρτεροῦσε ζωντανὸ νὰ ἰδῇ τὸν Κωνσταντῖνο!

Κι' ἂν πέθαναν μὲ τὸν καὶ μὲ σκλάβοι τόσοι καὶ τόσοι
ποῦ δὲν ἀξιοῦνταν τὸ θαῦμ' αὐτὸ νὰ ἰδοῦν...
—Μαρμαρωμένο βασιλεῖ, νὰ βγῇ, νὰ τοὺς λυτρώσῃ—
ἀκούν τὸν Κωνσταντῖνο μας, κι' ἀπὸ χαρὰ μεθοῦνε...

Αὐτὸς τοὺς φέρνει στὴν ψυχὴ παρηγοριὰ κι' ἐλπίδα
καὶ νοιώθουν τώρα πῶς Αὐτὸς εἶν' ὁ Μαρμαρωμένος,
ὁποῦ θὰ δώσῃ λευτεριὰ καὶ στὴ λοιπὴ Πατρίδα
κι' Αὐτὸν μὲ πόθο πρόσμενε τόσον καιρὸ τὸ Γένος.

CHEF.

ΑΠΟ ΣΑΒΒΑΤΟΥ
ΕΙΣ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

—Ἀπὸ τῆς χαρᾶς τὰ ἐθῶν ἐμβα-
τήρια τῶν φιλαρμονικῶν ἀνγγέλων
τὴν χαρμῶνον ἡμέραν τῆς 21 Μαΐου,
τὴν ἑορτὴν τοῦ διαφνοστεροῦ Βασιλέ-
ως μας, τὴν Ἑθνικὴν Παλιγγενεσίαν
καὶ τὴν ἐπέτειον τῆς Ἐνώσεως ἡμῶν
τῶν Ἑλλήνων μετὰ τῆς Ἑλλάδος.
—Τὰ Δημόσια καὶ πλεῖστα ἰδιωτικά κα-
ταστήματα εἰς τὴν σημερινὴν ἡμέραν
πρωίας, πλεῖστοι δ' ἐξώσται εἰς τὴν κο-
σμητὴν μὲ τὰς εἰκόνας τοῦ ἐνδόξου Βασι-
λέως, τῶν ἡρώων τοῦ ἀγῶνος καὶ τῶν
Ριζοσπαστῶν.

—Ἡ πόλις ἐν γένει παρίστα μίαν ἀσ-
πιδὴν ὄψιν. Ὁ κόσμος συνέρευσεν περὶ
τὴν ἐνδεκάτην ἔξωθεν τὰς ἐκκλησίας τοῦ
Ἁγ. Σπυρίδωνος ἀναμένον τὴν Δοξο-
λογίαν, καὶ κατέκλυσε τὴν πλατεῖαν.

—Ἡ Δοξολογία ἐτελέσθη ἐν πάσῃ μεγα-
λοπρεπείᾳ καὶ ἐπιβλητικότητι, χοροστα-
τοῦντος τοῦ Σ. Ἐπισκόπου.

—Παρέστησαν ἐν ἐπισήμῳ περιβολῇ ὁ-
λαὶ ἀνεξαιρέτως αἱ ἀρχαὶ τῆς πόλεως καὶ
ἅπαντες οἱ κ. κ. πρόξενοι.

—Μετὰ τὸ πέρας τῆς Δοξολογίας ἀπήγ-
γειλεν ὁ ἡμέτερος διευθυντὴς κ. Μολ-
φέτας τὸ ἐν τῇ πρώτῃ σελίδι δημοσιευ-
όμενον ποίημα.

—Μετέβησαν ἔπειτα ἅπαντες οἱ ἐπίση-
μοι εἰς τὸ Νομαρχικὸν κατάστημα, ἐκ-
τοῦ ἐξώστου τοῦ ὁποῦ ἐξεφωνήθη ὁ

πανηγυρικὸς τῆς ἡμέρας ὑπὸ τοῦ τέως
Γυμνασιάρχου κ. Χοιδά, θαυμάσιος ὁ-
πὸ πᾶσαν ἐποχὴν, καὶ κατεχειροκροτή-
θη ὑπὸ τοῦ παρισταμένου πλήθους.

—Κατὰ τὴν ἐσπέραν, ἐφωταγωγήθησαν
ἐξαιρετικῶς ὥραια, ἢ πλατεῖα μας, αἱ
πύριξ ὁδοὶ, τὰ Δημόσια καταστήματα ἢ
Λέσχη καὶ πλεῖστα ἰδιωτικά οἰκήματα,
ἀμφότερα δ' αἱ φιλαρμονικαὶ ἐπαιάνι-
ζον ἀπὸ τῆς 7ης μέχρι τῆς 11ης, ὁπότε
καὶ ἔληξεν ἢ πλήρης ἐνδόξων ἀναμνή-
σεων ἑορτὴ.

—Ὁ πανηγυρικὸς χαρακτὴρ τοῦ ση-
μερινοῦ φύλλου, δὲν ἐπέτρεψε τὴν συνέ-
χειαν τῆς περὶ τῶν Φιλ. Καταστημάτων
ἀρθρογραφίας μας. Θὰ ἐξακολουθήσῃ ὁ

μὲς εἰς τὸ προσεχές, λίαν ἐνδιαφέροντα
—Ὁ κ. Παρλασιεύπουλος καθηγη-
τῆς ἐν Ληξοῦρῳ καὶ ἢ δεσποινὴς Ὀλυμ-
πιάδ' Ἀγαστ. Ζερβοῦ, ἐμνηστεύθησαν.

—Ἐπίσης ἐμνηστεύθησαν ὁ κ. Νικό-
λαος Φαροκλὸς ἑταῖρος μετὰ τῆς ἐκ
Κερκίρας δεσποινίδος Πηνελόπης Ν.
Μαγέση.

—Ἐξῆς τὰ βέλτιστα εἰς τοὺς μνη-
στεύοντας.

—Ἀνεχώρησε διὰ τὸ ἐτήσιον ἀνά

τὴν Εὐρώπην ταξιδίδιον τὸν, ὁ ἱατρὸς κ.
Φ. Τσιτσέλης.

—Κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς ἀναχωρή-
σεως τοῦ ὑπέβαλεν εἰς τὸ Ἀδελφόν
τῶν Φιλανθρωπικῶν τὴν παραίτησιν
τοῦ ἐκ τῆς θέσεως τοῦ ἐπόπτου ἱατροῦ

—Ἡ παραίτησις τοῦ κ. Τσιτσέλη
μᾶς ἐδόθη πρὸς δημοσίευσιν, ἀλλ' ἐλλεί-
ψει χώρου δημοσιευθῆσεται εἰς τὸ προ-
σεχές φύλλον μας.

—Συλλυπούμεθα τὸν ἀγαπῶν φί-
λον κ. Ι. Στελλάτον τηλεγραφητὴν ἐν Λη-
ξοῦρῳ διὰ τὸν θάνατον τοῦ φιλοστόργ-
ου πατρὸς του.

—Ἐπίσης συλλυπούμεθα τὸν ἀγα-
πῶν συμπολίτην κ. Σπ. Λάσκαρην ἐμ-
πορον, διὰ τὸν θάνατον τῆς κόρης του
Ἀγγελικῆς.

—Ἀπεβίωσαν ἐν Ὁδησσῷ ἢ Ρεγγί-
να Σκιαδαρέση, ἀγαθὴ καὶ φιλόστοργος
ἀδελφὴ τοῦ πρὸ χρόνον ἐκεῖ ἐγκατεστη-
μένου συμπολίτου κ. Σπυρ. Σκιαδαρέση.

—Τὴν προσεχῇ Τρίτην 29 φθινοπτοῦ,
τελεσθῆσεται τὸ ἐτήσιον μνημόσυνον
τοῦ αἰοιδίμου μεγάλου εὐεργέτου τῆς

Φιλαρμονικῆς Σχολῆς Γεωργίου Γεωμε-
νῆ, ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἁγ. Σπυρίδωνος
τὴν 10 1/2 π. μ. Καὶ τὴν ἐσπέραν θὰ

ποιανίσῃ ἢ Φιλαρμονικὴ ἐν τῇ πλατείᾳ
πρὸς τιμὴν τῆς μνήμης αὐτοῦ.

—Συγχαίρομεν ἀπὸ καρδίας τὸν συμ-
παθὲ φίλον κ. Ἀναστ. Βουτὴν προαχ-
θέντα εἰς ὑπολοχαγόν.

—Ἐπίσης θερμῶς συγχαίρομεν διὰ
τὴν προαγωγὴν τοῦ εἰς ταγματάρχην
τὸν ἀγαπῶν μας κ. Τιμολέοντα Μοι-
φεροτόν.

—Ἐνοικιάζεται ἢ ἀνὸνται οἰκία
Βασιλ. Μουσούρη Φλογεῖ, ἢ ἐναντι οἱ
κίας Ρωμάνου.

—Πλέκονται καὶ ἐπιδιορθοῦνται παν-
τὸς εἶδους κλίτσες, κουβέρτες, κασκόρ-
σες, γάντια ἄζουρ καὶ πάντα τὰ συναφῇ
πλεκτὰ εἶδη μὲ τιμὰς λίαν εὐθηνὰς εἰς

ἐργαστήριον Μαρίας Βιτωράτου, ἐναντι
κῆπου Νάτιερ καὶ πλησίον τοῦ ἐργο-
στασίου τῶν ἐγγυρῶν μεταξωτῶν.

—Πωλεῖται τὸ ἐν τῇ προκυμαίᾳ καφ-
φενεῖον Σπυρίδ. Λιβαδά. Πληροφορίαι
παρὰ τῷ ἰδίῳ.

—Τελείως ἀνακαινισθέντα, ἤνοιξαν
πρὸ ἡμερῶν τὰ ἐν τῇ πλατείᾳ Μείτλανδ
θαλάσσια λουτρά ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν
τοῦ κ. Ε. Πανά. Πληροφορίαι παρὰ τῷ

ἰδίῳ διὰ τὴν δι' ἀμαξῶν μεταβάσιν.

—ΛΑΕΙΑΙ ΓΑΜΟΝ ΚΑΙ Π. Μπ-
λὸς (Κέρκυρα) Ἀλ. Ἐλνάρδου (Μακεδονία)
(Φαρμακία) Σπυρ. Μ. Κουγιανός, Ἀγ-
γελεῖα Ζησιμάτου (Μακεδονία)

—Ἀφίκετο ἐπ' ἀδελφῶν ἐκ τοῦ στρατοῦ
Μακεδονίας, ὁ συμπαθὴς φίλος κ. Ἰ-
θάν. Λαγγούσης δικηγόρος.

—Ἐπέστρεψεν ἐξ Ἀθηνῶν ὁ δήμαρ-
χος κ. Κοσμετάτος.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΑ
ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

ΑΘΗΝΑΙ—Τὴν μεσημβρίαν
τῆς χθὲς, τὸ ἀντιτορπιλικὸν «Βέ-
λος» τὸ φέρον ἐκ Θεσσαλονίκης
τὸν Βενιζέλον καὶ Ρακτιβάν, εἰ-
σῆλθε. κατὰ λάθος εἰς τὴν ζώνην
τῶν τορπιλλῶν, ἀλλ' ἐγκαίρως εἰ
δοποιηθὲν ἀπέφυγε τὸν κίνδυνον.

Τὸ Βελγικὸν ὄμιος ἀμύγιοιον
«Κούρλανδ» εἰσελθὼν καὶ αὐτὸ
εἰς τὴν ζώνην καὶ ἀδιαφορήσαν
εἰς τὴν προειδοποίησιν τῶν πυρο-
βολείων, προσέκρουσεν ἐπὶ τῶν
τορπιλλῶν καὶ ἔπαθε μέγα ῥήγμα.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ—Ἡ Βουλ-
γαρία ἐξήτησεν ἑλληνικὰ πλοῖα δι-
ὰ νὰ μεταφέρῃ τὸν στρατὸν Τσα-
τάλτης εἰς Καβάλλαν, ἀλλ' ἢ
Ἑλλὰς ἀπήντησεν ὅτι τὰ πλοῖα
εἶναι ἀτυχῶς πολυάσχολα, μεταφέ-
ροντα στρατὸν ἐκ Πειραιῶς εἰς
Θεσσαλονίκην.

ΑΘΗΝΑΙ—Ὁ χρόνος τῆς προ-
σελεύσεως τῶν κληρωτῶν τοῦ
1913 ἴσως ἐπιβραδυνθῇ ἐπὶ ὀλί-
γας ἡμέρας.

Ὁ Βενιζέλος ἐπισκέφθη τὸν
Θεοτόκην καὶ συνημίλησε μετ'
αὐτοῦ ἐπὶ τέσσαρας ὥρας. Κατό-
πιν ὁ πρωθυπουργὸς συνεννοήθη
τηλεγραφικῶς μὲ τὸν Βασιλέα ὁ-
στις ἐρχεται εἰς Ἀθήνας τάχιστα.

Υπάρχει φήμη ὅτι ἐντὸς τῆς
ἐρχομένης εβδομάδος καλεῖται ἢ
Βουλὴ.

Ἀπόψε ἐγένετον μακρότατον
Ἐπουργικὸν συμβούλιον.

ΛΟΝΔΙΝΟΝ—Σήμερον συ-
νέχονται ἐπίσημος οἱ πληρεξού-
σιοι τῆς εἰρήνης. Οἱ τοῦοι ζη-
τοῦν νὰ προηγηθῇ ὑπογραφή ἀ-
παιτήσεων ἰσοδυναμουσῶν μὲ ἀ-
ναγνώρισιν προνομίων τῶν Τούρ-
κων ἐπὶ τῶν κτήσεις τῶν συμ-
μάχων, ἀρνούμενοι ἐν ἐναντίᾳ πε-
ριπτώσει τὴν ἐπανάστασιν τῶν
ἐλληνικῶν προνομίων.

ΛΟΝΔΙΝΟΝ—Οἱ πληρεξού-
σιοι τῶν συμμάχων ἐδήλωσαν,
ὅτι ἐπιμενούσης τῆς Τουρκίας,
πᾶσα συζήτησις εἶναι περιττὴ καὶ
συνεπῶς τεματίζονται αἱ δια-
πραγματεύσεις.

ΩΡΑ 4 ΠΡΩΪΝΗ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ—Ἡ πρεσβευ-
τικὴ διάσκεψις κατέγινε χθὲς
μὲ τὸ πολίτευμα τῆς Ἀλβανί-
ας, διὰ δὲ τὰς Νήσους τοῦ Αἰ-
γαίου ἀπεφάσισε νὰ δοθῶν ὁ
λαὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα πλὴν τῶν
δύο τῶν πρὸ τῶν στενῶν.

Αἱ Ἱταλοκρατοῦμεναι νῆσοι
θὰ ἐπιστραφῶσιν εἰς τὴν Τουρ-
κίαν, ἀργότερον δὲ θὰ φροντί-
σωσιν αἱ Δυνάμεις νὰ ἀποδο-
θῶσι καὶ αὗται εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Τὰ σύνορα τῆς Ἑλλάδος ἐν
Ἡπείρῳ, ὠρίσθησαν μέχρι τοῦ
ἀκρωτηρίου Φτελῖα.

ΛΟΝΔΙΝΟΝ—Οἱ πολιτικοὶ
ἐν τῷ ὄντι ἐκφράζονται,
ὅτι ἢ ἡ λύσις τῆς Ἑλληνοβουλ-
γαρικῆς διαφοράς εἶναι, προσε-
χῆς, καὶ δὲ ἀπεσπῆθη πᾶς
φύλος πρὸ νύκτος μεταξὺ τῶν
πολεμῶν.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ ΖΙΖΑΝΙΟΥ